



ICOMOS Slovakia
National Committee

Námestie Slobody 19, 812 45 Bratislava
<http://www.icomos.sk>, sekretariat@icomos.sk

Stanovisko Národného komitétu ICOMOS Slovensko k súčasnej nepriaznivej situácii v oblasti pamiatkovej ochrany na Slovensku

S poľutovaním konštatujeme, že sa, žiaľ, potvrdili naše obavy týkajúce sa nekompetentného pôsobenia súčasného vedenia Pamiatkového úradu SR, najdôležitejšej odbornej inštitúcie zabezpečujúcej ochranu a obnovu rozsiahleho a veľmi bohatého pamiatkového fondu na Slovensku, vrátane lokalít Svetového dedičstva UNESCO a Európskeho dedičstva. Prezentácia výsledkov ochrany slovenského pamiatkového fondu je aj v zahraničí doposiaľ vysoko oceňovaná.

Veľmi negatívne v tomto kontexte vnímame začiatok procesu odvolávania riaditeľov/ riaditeľiek krajských pamiatkových úradov, realizovaný bez akéhokoľvek odborného zdôvodnenia, ale so značnou mierou dobovo aktuálnej rustikálnosti. Je verejným tajomstvom, že ide o účelové zmeny, ktoré majú do budúcnosti zabezpečiť „poslušnosť“ v rozhodovaní krajských pamiatkových úradov na úkor doterajšej profesionálnej ochrany pamiatkových hodnôt.

Rovnako nepochopiteľné je v tomto kontexte aj zistenie, že súčasné vedenie Pamiatkového úradu SR je uzatvorené do seba a izolované a so svojimi krajskými pamiatkovými úradmi v odbornej rovine v podstate vôbec nekomunikuje. Priam zarážajúca je aj neschopnosť vedenia inštitúcie pripraviť a efektívne koordinovať procesy v súvislosti s aktuálnou novelou stavebného zákona, ktorá nadobudla účinnosť 1. apríla 2025. V tejto veľmi citlivej situácii, ktorá má priamy dosah na pamiatkový fond, zostali jednotliví pracovníci odkázaní len sami na seba, čo je neakceptovateľné.

Opakovane upozorňujeme, že rovnako, žiaľ, chýba ochota odborne diskutovať o tejto problematike aj zo strany zriaďovateľa Pamiatkového úradu SR, ktorým je Ministerstvo kultúry SR. Národný komitét ICOMOS Slovensko - združenia členov Medzinárodnej rady pre pamiatky a sídla - ICOMOS v Paríži, ktorí sú občanmi Slovenskej republiky, preto pozorne sleduje súčasnú situáciu, ktorú považuje za veľmi znepokojujúcu.

Ochrana pamiatkového fondu, ako súčasť kultúrneho dedičstva, je deklarovaným verejným záujmom v Ústave SR, rovnako tak vo viacerých ratifikovaných dohovoroch Slovenskou republikou.

V Bratislave, 11. 4. 2025
prezident Radoslav Ragač a Národný komitét ICOMOS Slovensko